КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ
З ФІЗИКИ

5 показників × 12 рівнів • 12-бальна система

Примітка. Критерії адаптовано до специфіки навчання фізики: розуміння фізичних явищ і законів, робота з фізичними величинами та формулами, розв’язування задач, експериментальна й дослідницька діяльність, аналіз результатів, аргументація та практичне застосування знань.

Рівень	Бал	1. Когнітивні процеси	2. Навчальна діяльність	3. Рівень самостійності	4. Комунікація та взаємодія	5. Частота вияву вмінь
Початковий	**1**	Розпізнає окремі фізичні об’єкти, явища або величини лише на елементарному рівні, за допомогою вчителя.	Виконує лише окремі дії за безпосередньою допомогою; не розуміє послідовності виконання фізичного завдання.	Потребує постійного супроводу, пояснення та підказок учителя.	Реагує на запитання переважно окремими словами; у спільній роботі майже не бере участі.	Елементарні фізичні вміння виявляються поодиноко та нестабільно.
Початковий	**2**	Розрізняє окремі фізичні явища, величини, прилади за зовнішніми ознаками або навідними запитаннями.	Виконує прості дії за зразком, допускаючи суттєві помилки.	Працює лише за постійної допомоги вчителя.	Відповідає на прості запитання короткими висловлюваннями; бере участь у роботі лише після спонукання.	Вміння проявляються рідко та переважно після підказки.
Початковий	**3**	Називає окремі фізичні величини, одиниці вимірювання, прилади або явища; відтворює окремі факти.	Виконує типове завдання за готовим алгоритмом, може частково застосувати формулу.	Виконує окремі дії за чіткою інструкцією, але потребує контролю.	Формулює прості відповіді; бере участь у парній або груповій роботі за зовнішнього стимулювання.	Навички мають нестійкий характер і проявляються переважно в знайомих ситуаціях.
Середній	**4**	Розуміє основний зміст вивченого фізичного матеріалу; розпізнає зв’язки між простими фізичними величинами та явищами.	Виконує типові завдання за алгоритмом; підставляє значення у формули за зразком.	Працює з відомим матеріалом за інструкцією, але потребує допомоги при зміні умови.	Висловлює прості фізичні твердження; виконує визначену роль у груповій роботі.	Застосовує базові фізичні вміння епізодично у типових завданнях.
Середній	**5**	Пояснює окремі фізичні поняття, величини та явища простими словами; встановлює	Розв’язує типові задачі за відомим алгоритмом; виконує прості вимірювання та	Самостійно працює зі знайомим матеріалом, звертаючись по допомогу у складніших	Відповідає на запитання, пояснює окремі етапи розв’язання; співпрацює в парі або групі.	Базові вміння регулярно проявляються під час відпрацьованих типових завдань.

		очевидні причинно-наслідкові зв’язки.	обчислення.	моментах.		
Середній	**6**	Пояснює фізичні явища на базовому рівні, встановлює прості зв’язки між величинами та законами.	Розв’язує типові задачі, правильно використовує формули, одиниці вимірювання; виконує нескладні досліди за інструкцією.	Виконує знайомі завдання переважно самостійно; за потреби користується підручником, таблицями, довідковими матеріалами.	Формулює власну думку щодо фізичного явища, ставить прості запитання, бере участь в обговоренні.	Володіння базовими фізичними знаннями та вміннями проявляється стабільно у типових ситуаціях.
Достатній	**7**	Аналізує фізичні явища, визначає суттєві ознаки, встановлює взаємозв’язки між фізичними величинами.	Розв’язує типові та частково змінені задачі; проводить досліди, фіксує результати, робить прості висновки.	Самостійно планує послідовність виконання знайомого завдання; використовує кілька джерел інформації.	Логічно пояснює хід міркувань, аргументує відповідь, конструктивно працює в групі.	Фізичні вміння проявляються регулярно у різних типових та частково змінених ситуаціях.
Достатній	**8**	Застосовує фізичні закони для пояснення явищ, порівнює величини, аналізує отримані залежності та результати.	Самостійно розв’язує задачі підвищеної складності в межах вивченого; планує та проводить нескладне дослідження.	Самостійно обирає необхідні формули, прилади, способи обробки результатів; контролює правильність роботи.	Чітко пояснює результати дослідження, аргументує висновки, бере активну участь у груповому обговоренні.	Уміння стабільно виявляються у типових і більшості нетипових навчальних ситуацій.
Достатній	**9**	Аналізує та систематизує фізичну інформацію, встановлює закономірності, прогнозує результат фізичного процесу.	Розв’язує комбіновані задачі, виконує експериментальні та дослідницькі завдання, аналізує похибки й результати.	Самостійно визначає спосіб розв’язання, планує дослідження, оцінює отриманий результат.	Переконливо обґрунтовує фізичні висновки, порівнює різні способи розв’язання, ефективно співпрацює.	Високий рівень фізичних умінь систематично проявляється в різноманітних навчальних ситуаціях.
Високий	**10**	Критично аналізує фізичну інформацію, пояснює складні взаємозв’язки, використовує моделі та закономірності для прогнозування.	Самостійно виконує дослідницькі та практико-орієнтовані завдання; обґрунтовує вибір способу розв’язання.	Повністю організовує власну навчальну діяльність, самостійно знаходить і перевіряє необхідну інформацію.	Ініціює обговорення, чітко аргументує власну позицію, критично оцінює результати роботи інших.	Фізичні знання й уміння постійно та впевнено застосовуються в нових і змінених ситуаціях.
Високий	**11**	Глибоко аналізує фізичні процеси, узагальнює закономірності, критично оцінює різні пояснення та моделі.	Виконує складні дослідницькі, експериментальні та практичні завдання; пропонує альтернативні способи розв’язання.	Самостійно планує, реалізує та оцінює власну діяльність; демонструє академічну доброчесність.	Виступає активним учасником наукового обговорення, аргументовано відстоює позицію, допомагає іншим.	Високий рівень сформованості фізичних компетентностей системно проявляється незалежно від формату завдання.

Високий	**12**	Демонструє системне, критичне й творче фізичне мислення; самостійно встановлює закономірності, створює та оцінює фізичні моделі.	Виконує оригінальні дослідницькі та проєктні завдання, пропонує й обґрунтовує нові способи розв’язання фізичних проблем.	Повністю самостійно організовує навчально-дослідницьку діяльність, оцінює її ефективність і може виступати консультантом для однокласників.	Вільно аргументує фізичні ідеї, веде наукову дискусію, інтегрує думки інших та спрямовує групу до спільного результату.	Фізичні знання, уміння та компетентності виявляються системно й безумовно, у тому числі під час складних і нових завдань.

Рівні оцінювання: 1–3 бали — початковий рівень; 4–6 балів — середній; 7–9 балів — достатній; 10–12 балів — високий.